

Mariborski

Večernik

Leto III. (X.), štev. 41

Maribor, torek 19. februarja 1929

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem št. 200, v Ljubljani št. 2.408

Vrsta mesečna, prejemna v spravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom po 10 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš. po tarifi

Oglaš. sprejema tudi oglaš. oddetek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Iz dežele revolucij

V MEHIKI JE PRIŠLO ZOPET DO UPORA. — UPORNICI ZAHTEVAJO ODSTOP PREDSEDNIKA REPUBLIKE PORTESA GILA.

PARIZ, 19. februarja. »Chicago Tribune« poroča, da je v Mehiki zopet izbruhnila revolucija. Revolucionarni pokret je čisto verskega značaja in ga vodijo večinoma duhovniki. Med voditelji sta tudi bivši londonski poslanik Valanzuela in guverner provinc Sonora, general Manzo. Uporniki hočejo za vsako ceno odstraniti sedanjega predsednika republike, Portesa Gila in vzpostaviti versko svobodo ali pravzaprav ohraniti nadmoč katoliške cerkve. Po časopisnih vestih znaša število vstajev okrog 10.000. Vlada je poslala proti upornikom vojaštvo ter je prepričana, da bo gibanje, ki nima v širokih slojih

naroda nobene zaslombe, že v najkrajšem času zadušila.

NEWYORK, 19. februarja. Iz Mehike prihajajo poročila o novi revoluciji, ki so jo organizirali vojaški krogi v zvezi z duhovščino. Po najnovejših vestih je že prišlo med vladnimi četami in uporniki do krvavih bojov ter so se morali uporniki umakniti s težkimi izgubami. Vlada je odločena, da z vsemi sredstvi zaduši upor in vzpostavi v deželi mir in red. Glavni krivci pridejo pred izredno sodišče. Vlada je sedaj še absoluten gospodar položaja in uporniško gibanje ni zavzelo večjega razmaha.

O razvoju šolstva v našem mestu

Vprašanje osnovnega in meščanskega šolstva v Mariboru je postalo zadnji čas tako pereče, da so ga začeli zasilno reševati, čeprav ne ravno posebno srečno. Zakaj z namesitvijo nekaterih razredov v poslopju Mesne hranilnice je le začasno pomagano, preureditev palače v šolske namene pa bi bila zelo draga. Uničena bi bila s tem tudi stavbena umetnina hranilničnih prostorov, o katerih ni nikoli nihče sanjal, da bi se v njih naselila kedaj šola. Zato je docela nemogoče napraviti iz njih vsaj približno sedanjim zahtevam šolske higijene odgovarjajoče učilnice in tudi ne telovadnice. Kdor tega ne verjame, naj se informira pri strokovnjakih.

To se je sicer že ponovno povdarjalo v naši javnosti, vendar nič ne škodi, če se pove o pravem času še enkrat. Škoda za naše mlado pokolenje, ki bi se mudi tu notri! Zakaj mestno osnovno in meščansko šolstvo se bo moralo itak rešiti v najkrajšem času in sicer definitivno, ne pa s krparijami.

Res je, da je bil na Maribor pred vojno dobro preskrbljen s šolskimi poslijmi in da je bil čisto ponosen na to. A koliko prebivalstva je imel takrat in koliko ga ima danes? Na to se navadno niti ne misli. Toda, ako je naš Maribor napredoval v preteklem desetletju na zunaj v marsikaterem oziru tako, da smo lahko ponosni nanj, se mora odkrito priznati, da ni storil za razvoj šolstva prav nič čisto nič. Niti pedi ni napravil naprej, ampak še precejšen korak nazaj. Stoletja staro magdalensko dekliško šolo je pustil tako, kakor jo je našel. Iz Slomškovega trga je premeštil II. deško šolo v poslopje na vogalu Razlagove in Cankarjeve ulice, kjer sta se nahajali že preje dve šoli, dasi stavba ni bila nikoli namenjena šoli. In sedaj po desetih letih, ko ne more več mladine natrpati v tesne in zaduhle starinske prostore, se peča z zasilno in začasno rešitvijo tega vprašanja — s krparijami!

Pa ne samo to. Tudi resnega računa ni vodil o tem v vseh desetih letih! Namreč o tem, kaj bo nastalo, ko se zabrišejo v vedno rastočem Mariboru vojni in po vojni sledovi. Ako bi bil to imel že nekaj let v evidenci, bi danes ne stali pred žalostnim dejstvom, da se morajo privatne stavbe z neprimerno visoko adaptacijo izpreminjati v začasne in zasilne razrede in pri tem še uničevati stavbene umetnine.

Danes gledajo povsod, da ima šolska mladina dovolj zraka, sonca in prostornih igrališč. Maribor jo pa trpa v temne in tesne stavbe v sredini mesta, kamor ne prisije zlepa tople solnčni žarek. Kamor ne pripiba sapica svežega zraka, kjer se niti ob odmorih ne more ganiti. In potem naj bo ta mladina zdrava na telesu in na duši?

Letošnja trda zima je pa opozorila s svojo neizprosnostjo še na nekaj drugega, česar se pri vsem dosedanjem razpravljanju o krizi mariborskega šolstva ni omenjalo. Namreč dolga not naših

Zakon o vrhovni državni upravi

BEOGRAD, 19. februarja. Med prvimi zakoni, ki bodo predloženi novemu imenovanemu vrhovnemu zakonodajnemu svetu, je zakon o vrhovni državni upravi in razdelitev države na oblasti. Novi zakon o državni upravi bo sestavljen na podlagi najširše decentralizacije državne uprave. Kompetenca velikih županov in srezkih poglavarjev bo znatno povečana in razmejena sporedno s kompetenco vrhovne uprave. Ministrstva bodo reorganizirana in je predvideno tudi ukinitje vseh pokrajinskih oddelkov.

Bolgarska se vrača k slovanski orientaciji

SOFIJA, 19. februarja. Včeraj je izšla prva številka lista »Bolgarija«, organa progresivno-liberalne stranke, ki jo vodi sedaj Danev. List izjavlja v uvodniku, da bo zagovarjal prepoved bodočega političnega življenja Bolgarske v odnosih napram sosedom. Bolgarski narod namreč čuti, da je bilo njegovo umikanje od Rusije izvor vse njegove nesreče. Zaveda se, da bo moral prejalistej nuditi bratsko roko bratom Rusom, da se zbližajo slovanski narodi, razcepljeni sedaj vsled vmešavanja tujih elementov mednje. »Bolgarija« naglašja, da se bo borila za novo orientacijo v bolgarski zunanji politiki, da se postavi na solidno bazo, ki ne bo imela za cilj jačanje tujih interesov, temveč naslanjanje na narodno podporo in zaupanje. List v posebnem članku razpravlja o bolgarsko-jugoslovanskih odnosih in pozdravlja zopetno otvoritev meje.

Redek nebesni pojav u Ljubljani

LJUBLJANA, 19. februarja. Prebivalstvo je imelo danes priliko občudovati nenavadno redko nebesni pojav. Od 9.

malčkov, ki naj bi ob vsakem vremenu in ob vsaki temperaturi hodili redno v šolo.

Mesto se seveda razvija na periferijah, ker se v centru ne more, in če rabi odrasel človek ob normalnem vremenu in potu pol ure, da pride do Slomškovega trga, bodo naši mali rabili celo uro. Ob hudem vremenu pa še več. Nemalo prihaja v poštev tudi vedno živahnejši

do 11. dopoldne je bilo namreč videti 3 solnce v enakomerni razdalji. Pravo solnce je bilo v sredini, okoli njega mavričen kolobar, na robu pa sta žareli dve stranski solnci. Kasneje se je pokazalo še četrto solnce. Taki nebesni pojavi nastanejo, kadar se pred solncem pojavi oblak, ki obstoja iz ledenih kristalov, ob katerih se lomijo solnčni žarki. Dogodek je zbudil v Ljubljani splošno pozornost. Taki nebesni pojavi so pri nas sicer izredno redki, dasi so jih že ponovno videli v raznih krajih Srednje Evrope.

Kraljevska dvojica odide maja v Zagreb

BEOGRAD, 19. februarja. Iz vladnih krogov se poroča, da bo kraljevska dvojica meseca maja odpotovala v Zagreb, kjer ostane dalj časa, najbrž do druge polovice maja, ko odide na Bled. V Zagrebu je že vse pripravljeno za kraljevo bivanje v mestu.

Gospodarska Mala antanta

BUKAREŠT, 19. februarja. Danes so se pričeli neoficijelni razgovori za konferenco Male antante, oficijelna posvetovanja o programu gospodarske Male antante pa se prično jutri. Naš delegat dr. Šečerov, ki je prispel že 9. t. m. v Bukarešt, je imel zadnje dni številne konference. Prva etapa nameravane gospodarske kooperacije bo sporazum glede medsebojnih tarifov. Blagovni promet bo urejen tako, da ne bodo niti najmanj tangirane trgovinske pogodbe z drugimi državami. Razpravljalo se bo dalje tudi o pospeševanju podonavskega prometa.

Razglasitev obsodbe Prpičevu tolpi

ZAGREB, 19. februarja. Davi, ob 11. je bila razglašena sodba na smrt obsojenim članom Prpičeve tolpe. Obenem

promet preko glavnega mostu.

Zato apeliramo v imenu naše mladine, njenih staršev in v imenu slovesa našega mesta na merodajne činitelje, da se začno temeljito baviti z definitivno rešitvijo mestnega osnovnega in meščanskega šolskega vprašanja. Krparija ostane vedno le krparija. In naš ponosni Maribor vsaj pri šolstvu ne bi smel poznati — krparije.

jim je bilo sporočena, da bodo usmrčeni jutri, ob 6. zjutraj. Glede Vrbance, ki se mu je omračil um, bo sodišče sklepalo šele popoldne, ali bo izvršena smrtna obsodba tudi na njem, ali pa bo odan v umobolnico.

Praznine razmere vedno boljše

LJUBLJANA, 19. februarja. Vreme v Sloveniji se izboljšuje. Današnja najnižja temperatura je bila -10° , splošno pa znaša 4—5 stopinj pod ničlo. Prometne razmere se rapidno izboljšujejo. Proge so že vse očiščene snega, vendar pa še vedno obstoja nevarnost plazov. Težavna je preskrba mesta s premogom in so mnoga industrijska podjetja radi pomankanja premoga morala ustaviti ali pa skriti obrat. Aprovizacija mesta se vrši redno.

Položaj Primo de Rivero

PARIZ, 19. februarja. »Journal« poroča, da je general Primo de Rivera zaprosil kralja, naj bi predsedoval današnji seji ministrskega sveta, na kateri bo vlada razpravljala o zadnjem puču in sklepala o izrednih pooblastilih, ki jih bo zahteval Primo de Rivera. Kakor se zatrjuje, je kralj ugodil tej želji in pristal tudi na vsa izredna pooblastila. Vest, da namerava Primo de Rivera odstopiti, se odločno demantira. Včeraj je bila izvršena hišna preiskava pri bivšem predsedniku zbornice, Miguelu Villanau. Policija je zaplenila pri njem večje število kompromitujočih listin in je starega politika aretirala. Radi njegove visoke starosti — ima že 78 let — pa mu je bilo dovoljeno, da ostane v svojem stanovanju pod stalnim policijskim nadzorstvom.

Težke obdolžitve proti dr. Hodži

DUNAJ, 19. februarja. »Neues Wiener Extrablatt« poroča, da je slovaški minister dr. Hodža odložil vse svoje funkcije in odpotoval v Švico na lečenje. List pa ugotavlja obenem, da se skriva za potovanjem tega uglednega slovaškega politika vse nekaj drugega. Ni nobena tajnost, naglašja list, da je minister dr. Hodža zadnje čase čisto prihajal na Dunaj, kjer se je sestajal z zaupniki grofa Bethlena. Tudi njegovo nedavno zdravljenje na Semmeringu je bilo po mnenju omenjenega lista precej zagonetno.

Ta je bil pa radoveden!

Sodna razprava radi nekega umora v Waukesha v Severni Ameriki. Priča govori o času odhoda in prihoda potniških ladij med Chicagom, Sheboyanom itd. Neki porotnik neprestano prekinja pričjo:

— Natančneje prosim. Kedaj odide ladja iz Milwaukee?

— Točno ob sedmih.

— Dobro. Kedaj pa pristane v Chicagu?

— Kakor pač je!

— Prosim za točen odgovor!

— Mir, ju prekine predsednik senata, te podrobnosti so čisto odveč!

— Oprostite, gospod predsednik, se opraviči porotnik, za mene so jako važne. Prihodnji teden se moram odpeljati v Chicago...

Spominjajte se CMD

Mariborski beli humor

KONTRA BELI SMRTI. — SMEH V RESNIH DNEH. — VOLKOVI. — SNEŽNI KUPI — NJIH SOLNČNA STRAN. — BELI HUMOR.

Maribor, sredi februarja 1929.

Vse časopise zadnjih dni je polno strahotnih vesti o snežnih plazovih, o volkovih in drugih strahovih. Tudi o beli smrti pišejo in nam strašne perspektive rišejo: Skoro neizogiben je svetovni potop, vseh zmazanih idealistov grob. — Čemu pisati o beli smrti in jadikovati, kakor da so striti vsi naši upi v boljšo bodočnost? Da, bela smrt je pri nas in zločesta Morana uganja svoje orgije. Grdo bi bilo, ako ne bi mi, ki smo rojeni, da sejemo ljubezen do bližnjega v ta beli molk povedali katero okroglo in veselo. Smeh — v resnih dneh je tudi vprašanje zase; obenem pa zdravilo za hude čase. — Namen teh vrstic je, odvrti obupano občinstvo od sodobnih vremenskih brig ter mu dati jasen mig, da je tudi v žalosti in nesreči dovoljeno, da se človek nasmeje do gotove meje. —

V Maribor so se naenkrat priključili požaruhi — volkovi. To so čudni strahovi: V Pobrežju so raztrgali deklico; predno so ta krvavi posel obavili, so slekli devotki čevljičke... Sama fama mariborska, ki nima niti enega grama soli v svoji prepereli glavi je davi ustvarila nebroj krvavih glav in storij. V Krčevini so ustrelili — volka. Siromak je imel na vratu ogrlico z znamko in številko, kakor se seveda spodobi. Iz tega izhaja: Tudi krvoločni volkovi so organizirani ter vodijo o svoji »naciji« zelo točen kalendar.

Z volkovi pa še ni konec. V Gosposki ulici stanuje mož, ki je že absolviral svoj predpisani kaderski rok. Sliši na ime Aleks. — Ko je čital grozne časopisne vesti o volkovih in drugih snežnih strahovih, je bil čisto iz sebe: Čerudi upi v prvem nadstropju, kamor se pride po zelo kompliciranih stopnicah, je zaprl vsa vrata in pritrtil zapahe. Zjutraj je

interpeliral svojega gospodarja Lejzeta, naj za sveto božjo voljo odstrani snežne kupe izpred hiše, ker je mogoče, da skoči krvoločni volk v prvo nadstropje. In res so napravili tozadevne korake samo zato, da volkovi ne napadejo Aleksa...

V Mariboru imamo mnogo volkov. Davi je Vouk igral z Jugom marjaš. Volk, kakor Jug pa sta v Mariboru zelo aktualni osebi: Voik je državni funkcionar, Jug pa tudi. Na policiji imajo Juga, ki pa se je zaklel, da ne bo začel pihati prej, dokler ne dobi svojih razlik. Isto je z Volkom. Krščen je — zato je kristjan in je ravno tako pohleven kakor krčevinski, šentpeterski, pobrežki in kamniški volkovi.

Pa snežni kupi! Tudi ti imajo svojo solnčno stran, katere se sicer bojijo. Ogromni so in ravno zaradi svoje ogromnosti silno praktični: Marsikateri dolžnik se lahko nemoteno skrije pred svojimi upniki... Alaj, je to smeha v Mariboru, kjer živi med 30.000 prebivalci 25.000 dolžnikov in 5.000 upnikov... Ljudje božji, ali ni to praktična solnčna stran snežnih kupov? —

Da, da: Beli smeh! Čemu govoriti vedno o beli smrti, o »belem molku« — o volkovih, plazovih in drugih strahovih, ko je vendar toliko humorja v teh beli dneh?!

Ljudje božji! Vse bo dobro. Dobili bomo premoga in drva so tudi že popisana in čaja se bomo napili do nezvesti. — Res je, da bo po tem obilnem snegu prišla k nam voda. Na horizontu vidimo Jaboje vesti: poplava, uničena ozimiga, plazovi in jug — jug — jug... O bodočih stvareh prerokovati je po svetem pismu — smrtni greh...

Vse tugujoče in v snegu zmrzujoče naj objame — beli smeh! —

Vseslovanski večer v Gradcu.

Po dolgem času so se graški Slovani zopet našli pri skupnem delu za vseslovanski večer, ki ga pripravljajo za soboto, dne 23. tm. v Steinfeldskih dvorinah. Če omenimo, da je na obeli graških visokih šolah točasno vpisanih preko 600 slovanskih visokošolcev, bo vsakomur jasno, da bo ta večer velikega stila. Izmed akademskih društev imata ukrajinski društvi »Vilna Hromada« in »Sič« največje zasluge za ta večer. Kozaške in slovanske narodne plesne izvajajo izključno Ukrajinci, ki imajo tudi v pevskem zboru veliko večino. Čehi nastopijo s tamburaškim zborom, ki ima preko 20 sodelujočih. Zbor bo zaigral več koncertnih komadov, nakar bo odprl ples. Bolgarski akademiki, ki so izmed Slovanov najštevilnejši, pri akademiji sami niso zastopani. Pripisati je to dejstvu, da so razcepljeni v petih popolnoma samostojnih društvih, od katerih ni nobeno sposobno za uspešno društveno delo. Od Jugoslovanov so poseben Slovenci k uresničenju prireditve mnogo pripomogli. Na akademiji nastopajo s kvartetom, pevskemu zboru so dali solista abs. med. Debeljaka in več dobrih pevcev. Organizacija večera samesa, pa je skoraj izključno v njihovih rokah. Po vsem tem bo lažje ceniti delo, ki so ga za prireditev tega večera žrtvovali graški Slovani. Zato prav gotovo ni neumestno, če pričakujemo, da bodo tudi naši narodni krogi iz Slovenije, posebno iz Maribora ta večer častno posetili. Čitalnica, ki je še danes matica društvenega življenja v Gradcu, je svojim bivšim članom in prijateljem poslala vabila. Kdor se povabilu more odzvati, naj pride.

Polovična vožnja za ljubljanski velesejm.

Prometni minister dr. Korošec je podpisal odlok, s katerim se dovoljuje posetnikom IX. ljubljanskega mednarodnega velesejma, ki se bo vršil od 30. maja do 9. junija, polovična vožnja v Ljubljano in nazaj.

Dvodnevni sadlarski tečaj.

se bo vršil dne 1. in 2. marca (petek in sobota) na oblastni vinarski in sadlarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14.—

17. ure. Prvi dan se bo obravnavalo sajenje, rez in oskrba, drugi dan pomlajanje in precepilanje sadnega drevja. Potrebni zanimanci, ki dokažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano in prenočišče. — Udeležbo je javiti z dopisnico najkasneje do 28. februarja ravnateljstvu Šole. —

Iz interesne sfere malih trafikantov.
Znano je, da so takozvani mali trafikanti po večini ubogi vojni invalidi oz. vojne vdove. Z zadnjo lokalno odredbo, da morajo imeti ob nedeljah zaprto so občutno udarjeni; kajti ravno ob nedeljah so doslej prodali največ duhana, drugih monopolskih artiklov ter — časopisov. Pod pretvezo, da prodajajo tudi papir in galanterijsko oz. kozmetično robo vsporedno z monopolnimi predmeti, so tem revežem zaprli obrate. S tem je kajpak udarjeno tudi občinstvo, ki si ob nedeljah poleg duhana oskrbi tudi nedeljsko časopisje! — Da se to zlo odpravi, so imeli trafikanti mišljenja, da je treba vsakega, kateri bi bil zaslužen, da prodaja ob nedeljah nemonopolno blago — kaznovati, ne par kar na škodo trafikantov-invalidov zapreti ob nedeljah male tobakarne. V interesu vseh bi bilo koristno, da se ta odredba revidira, ker faktično udarja najrevnejše med revnimi! —

Polaganje telefonskih kablov

je še vedno odprto vprašanje našega poštne ministristva. Dosedanje države so že davno vzpostavile telefonski promet potom kablov in Avstrija že dolgo čaka na priključitev k našim linijam, ki so v projektu. Po načrtu, ki ga je obveljalo pošto ministristvo, bo glavni kabel položen med Mariborom - Zagrebom - Beogradom in Nišem, dočim se bo stranski cepil v Beogradu in vodil preko Subotice na Madžarsko. Kasneje bi se naše kabelsko omrežje imelo priključiti italijanskemu z linijo Sevnica - Ljubljana - Trst. Oddaja del je bila zamišljena v obliki inozemskega posojila. Tvrdki, ki bo poverjena z izvedbo načrta, bo država odplačevala v letnih obrokih, ker razpoložljiva sredstva ne dopuščajo takojšnje izplačila. Stroški za izvedbo sicer velikopoteznega toda nujnega načrta so predvideni na 500—600 milijonov dinarjev. Prve licitacije so bile že razpisane — potem pa vse tiho je bilo...

Mariborski in dnevni drobiž

Darovi za pomožno akcijo mariborske občine

Za pomožno akcijo mariborske mestne občine v omiljenje žalostnega položaja naših ravnih someščanov sta izročila uredništvu »Večernika« veleposestnik g. Josip Pleinčl Din 200 in tvrdka Pinter & Lenard Din 200, Avto-klub, sekcija Maribor Din 500. Skupaj Din 900. Nadalje prispevke hvaležno sprejema uredništvo »Večernika«.

Strah ima velike oči

Kako so v Rogozi lovili volka.

Ze nad teden dni ogrožajo mariborsko okolico volkovi. Strahote, ki jih počenjajo sestrane živali v okoliških vaseh in junaštva nekaterih deželanov, ki se celo golih rok lotijo zverj, so predmet vsakodnevnih razgovorov lahkovernih družb. Celó v mestu nasedajo ljudje šaljivim pričam romantičnih dogodovčin, ki so povsem sorodne onim iz ruskih step in snežnih poljan Aljaske. Tudi v Rogozi pri Mariboru so imeli v nedeljo veliko lovsko atrakcijo, ki hrabrim Rogozanom ni preveč na čast.

V nedeljo popoldne sta neki posestnik in gostilničar iz Rogoze opazila, da se kradoma plazi iz bližnjega gozda nenavadno velik volk. Bajke zadnjih dni so jima razvele domišljijo in nista utegnili odlašati. Alarmirala sta sosedo, ki so bili takoj pripravljeni, da ubranijo svoj rojstni kraj pred pretečo nevarnostjo in vsa vas se je dvignila nad volkove. Kmetje so se oborožili s krampl, vilami in sekirami ter krenili proti gozdu, da zastavijo krvoločni zverini pot.

Čim bližje so prihajali, tem razločnejše so se videle iskrene oči sestrane živali, ki je bila pripravljena na vse. Kri jim je zastajala v žilah in strah jim je privabil polne srage na obraz, čeprav so gazili globoko v snegu. Ko je bil netek za napad najprimernejši, so se posvetovali, kdo bo prvi napadel zverino. Bil pa je med njimi junak, ki se je sam ponudil in odšel iz varnih okopov. S kletvijo si je podžigal pogum, ki pa mu je upadel že po nekaj korakih. Situacija je bila fragikomična. Pred njimi divja zver, sredi snega fant z zavihanimi rokavi in z ostrimi krivcem v rokah. Prvo navdušenje se je docela ohladilo, v tem pa se je pojavil med njimi upravitelj Scherbaumovega posestva z dvocevko in jih rešil iz neprijetnega položaja. Korajža je bila nepopisna, toda rdečica sramu je zalila vse obraze, ko je njegovo lovsko oko ugotovilo, da jih iz snega radovedno opazuje domača žival — pes volčjak, ki bi bil gotovo postal žrtev po pripovedkah razigrane domišljije. Manjkalo je le poguma.

Strah ima res velike oči.

Iz državne službe.

Na železnici je imenovan za uradnika v Vuženici Drago Mihajlovič premeščeni pa so Vladimir Nikačević iz Prevalj v Vuhred, Fran Šavpah iz Kočevja v Ljutomer, Ivan Kokolj iz Vuhreda v Prevalje in Mihael Kuhar iz Kotoribe v Murško Sobotu. — Na sodišču je premeščen kancelist Josip Pogruje iz Gornje Radgone v Maribor.

Premинуli.

Včeraj je umrl v bolnici v 75. letu starosti posestnik Andrej Verdovnik; jutri dopoldne ga pripelja v Selnico. — Včeraj opoldne je preminul 36letni mizarški pomočnik Konrad Vošnik; pogreb bo jutri ob 14. na Pobrežju. — V nedeljo ponoči je umrla v 55 letu starosti zasebnica Ana Volmut; pokopljejo jo jutri ob 16. na Pobrežju. — Davi je preminula 43 letna hišnica Terezija Masten, ki se je po nesreči zastupila s plinom v svojem stanovanju.

Na nastov Državnega sveta v Beogradu.

Iz vrst upokojevcov smo prejeli: Ker teče glasom razpisa generalne direktije državnega računovodstva z dne 4. okt. 1928 DR br. 136-718 radi izplačila dražinskih doklad tožba pri Državnem svetu, prosimo prizadeti upokojevc, naj blagovoli Državni svet tožbo vzeti v naj krajšem času v razmotrivanje, da se ta sporna zadeva končno vendar enkrat reši, ker že tako dolgo čakamo —

Himno »Gott erhalte«

je na veliko presenečenje in začudenje servirala svojim gostom neka mariborska restavracija potom radija. Brez uspeha so bili vsi protesti in se je nekdo celo odrezal: »Komur ni prav, pa naj gre!« Ker upamo, da se je stvar zgodila brez vednosti lastnika restavracije, imena za enkrat še ne imenujemo. Pri tej priliki še nekaj iskrenih besed na naslov vseh lastnikov javnih lokalov, ki imajo radio. Po našem mestu se vse preveč slišijo pesmi, žaleče čustva našega naroda. Gori navedeni slučaj nikakor ni osamljen. Tudi fašistovski »Grovinezzo« so morali že poslušati gosti. Tega mora biti enkrat za vselej konec. Komur še vedno prija zvoki teh himen, naj jih poslušata doma, naša javnost pa take programe odločno odklanja. —

Pešči po mestnih ulicah

bomo morali posihmal stopati zelo previdno pod kapjo, ker bo radi toplega solnca pričel lezti raz strehe sneg in led, ki ga je nemalo na naših hišah! Zlasti je treba izrecno opozoriti deco, naj bo na cestnih hodnikih previdna! —

Zopet samomor v Mariboru.

Kronika samomorov v našem mestu je obogatela danes zopet za en slučaj. V svojem stanovanju v Gregorčičevi ulici št. 14 se je namreč danes opoldne po povratku iz službe obesil 56 letni trgovski potnik Karel Zihel, ki je bil nameščen pri tvrdki Dolče & Marini v Gosposki ulici. Pokojnik je bil vdovec in je zadnje čase precej bolehal. Kaj ga je pognalo v obup, še ni dognano.

Prva žrtev ponikovalnega plina.

Poročila iz večjih mest javljajo skoro dnevno o smrtnih slučajih zastrupljenja po takozvanem ponikovalnem plinu. Zlasti ob času velikih temperaturnih sprememb, ko se zgodi, da popokajo tu in tam pod zemljo plinovodi, se razleze sve tilni in kuhalni plin skozi zemljo in zidove v hiše, čeprav v njih sploh plinske napeljave nimajo. V našem mestu je padla danes prva žrtev tega nevidnega pojava — ki je zlasti zavraten in nevaren ponoči, ko človeka v spanju zaduši. V Stolni ulici št. 2. so našli davi mrtvo v njenem stanovanju tamošnja hišnica Terezija Masten. Takoj ko so zjutraj opazile stranke, da leži hišnica nepremično, so pozvali rešilni oddelek, čigar člani so se pa žal zaman prizadevali zbuditi hišnico k zavesti. Na kraj nesreče je priselala oblastna komisija, ki so jo tvorili predstavniki mestne občine in policijskega komisarijata, ter zdravnik, ki je mogel ugotoviti le smrt Mastenove. Skoro nobenega dvoma ni, da se je pokojnica zastupila s plinom, ki je res uhajal nedaleč v Stolni ulici in potem ponikoval skozi kanale, zemljo in zidove v sobico hišnice, kjer je našel svojo prvo žrtev. Mastenova je bila baže že 20 let hišnica v Stolni ulici 2. —

Kaj bo, kaj bo?

Pa šalo na stran! Celó resno družbo izven mesta sem slišal razpravljati o vprašanju, kaj bo, ako letošnja zima ne preneha. Mislijo da je treba že na izselitev v južne kraje. Slišali so že nekaj o ledeni dobi in bojijo se, da zopet nastopi. Poslušal sem ob strani in nekdo me je celo vprašal, kam bi bil beg pač najprimernejši. Pojasnil sem jim, da pač v Afriko, pripomnil pa, da sedaj še ni nobene nevarnosti, ker so bile tudi že hujše zime, ko je zamrznilo morje med Skandinavijo in Dansko. Vendar je tudi tedaj pričetela vse vedrilna pomlad in so tudi vse poljsko delo še pravočasno opravili. Obrazi so se na mah razjasnili in strah »ledene dobe« je zbežal...

Dva prava pred sodnikom.

Zagovarjata se dva brezposelna. — Kje stanujeta, vpraša predsednik prvega. — Nimam stanova! — Kje pa vi? se obrne na drugega. — Gospod predsednik, v isti hiši kot moj kolega!

Nestrpnež.

Bolnik: »Gospod doktor, tile vbojla me že zelo plašijo!« Zdravnik: »A, to ni nič! Čim se navadite, se vam bo zdela stvar prav enostavna!«

Metuzalem dvajsetega stoletja

NIKOLAJ ŠAPKOVSKI, STAR 150 LET, ŽIVI ČIL IN ZDRAV NA KAVKAZU. — NEDAVNO GA JE OBBISKAL ZNANI FRANCOSKI PISATELJ HENRI BARBUSSE.

O tem, kdo je resnično najstarejši človek na vsem svetu, si poročila novin in raznih statistik niso edina. Nedavno je šla skozi novine vest, da uživa to čast neki 135 letni Turek Zoro Aga; sedaj pa celo ugotavljajo, da je tega Metuzalema prekosil na Kavkazu živeči mož, ki ima na svojih plečih ničmanj ko 15 križev!

Ko je zvedel za tega starčka francoski pisatelj Henri Barbusse, se je napotil na Kavkaz in poiskal čudo našega stoletja. Takole pripoveduje Barbusse v moskovski »Pravdi« o svojem posetu pri Nikolaju Šapkovskem, 150-letnem očaku: »Trije domačini so me spremljali v vas Lati, ki leži skrita v gorovju in v katero je moči priti le preko domala neprehodnih prelazov. Tamošnji vaščani žive uprav patriarhalno in so vrlo gostoljubni. Naselbino tvorijo majčkenne bajte, v katerih prebivajo skupno ljudje in živali. Vedli so me k neki boljši hiši — stanovanju Nikite Šapkovskega. Na travniku pred hišo je sedel živahen starček z dolgo brado. Šapkovskij je po rodu Poljak, a njegovi rodilji so se izselili s Poljskega na Kavkaz. Rodil se je mož leta 1778. za vladanja carice Katarine in je bil torej v najlepših moških letih, ko je zasedel prestol Napoleon.

Šapkovskij nas je pozdravil; globoko se je priklonil in položil roko na srce. Predstavil nam je svojo soprogo in dečo ter nas povabil na svoj balkon. Izredno je ponosen, da je njegova hiša lesena, medtem ko se morajo menda vsi ostali vaščani zadovoljiti z bajtami iz gline. Z močnim in jasnim glasom je ukazal privedi stole za goste. V pogovoru je dejal, da ni bil nikdar bolan; pred dvajsetimi leti pa je bil še »močan kot gora«. Ko je imel 125 let, je opravil najtežja težaška dela in se kopal v gorski reki. Česar se danes ne upa noben mlajši mož. Nikolaj ni bil nikdar abstinent. Nasprotno! Rad je pil in veliko je pil! Pa tudi pojedel je mnogo. Svojo starost si razlaga Metuzalem tako, da mu je k temu pripomoglo življenje v gorah. V gorah živi človek prav tako dolgo kot hrast, trdi Šapkovskij. Ka-

kor pred sto leti, tako jemlje tudi danes patriarh še vedno docela priprosto vsakdanjo hrano in seveda ne ve, kaj je dijeta. Njegov spomin sega tja v dvanajstvo leto njegove dobe. Poročen je bil trikrat. Prvo soprogo so mu z otroci vred odpeljali Turki; druga je umrla naravne smrti in zapustila dečka in dvoje deklic, ki so imeli mnogo dece in vsi pomrli v visoki starosti. Vnuki in pravnuki Šapkovskega živijo v sosednjih vaseh. Njegova tretja življenska družica Avina je stara 81 let. Dala je življenje četvorici sinov in eni hčerki. Najstarejši sin je star 42 let, hčerka, najmlajši otrok pa 26 let! Naš gostitelj ni nikdar zapustil mej svoje domovine. Pozna le najbližje naselbine in je bil le enkrat v »velemestu«. S tem misli 20.000 prebivalcev broječe mesto Suhum. Prav rad se spominja vojnih in roparskih pohodov proti sovražnim sosednim plemenom. Pravil nam je, kako so pred 120 leti gradili vojašnice nedaleč njegove vasi, ko so vladali nad pokrajino še Turki. Danes se poznajo komaj še razvaline teh poslopij. V njegovi mladosti je bila vsa pokrajina gola in pušča, danes se razprostirajo tod gosti senčnati gozdovi.

Najstarejši mož sveta živi v prav urejenih razmerah in ne trpi nikake stiske. Saj ima najboljšo hišo v vasi in ima celo svojo lastno — kravico! Poleg tega, da skrbi lepo zanj njegov sin, dobiva od vlade še častno pokojnino 15 rubljev mesečno. Šapkovskij nima prav nič take zunanosti, kakršno bi pričakovali pri tako prastarem možu. Nima ne grbančastega obraza ne trhle kože. Nasprotno! Njegova koža je razmeroma sveža, pogled mu je bister in kretnje živahne. Ne potrebuje nikakih očal in ima celo še en cel zob v ustih! Edino kar mu ne ugaja, je to, da že malo slabše sliši kot svoječasno. Toda ni nismo mo gli niti tega opaziti! Po razgovoru so nam pripravili vrlo okusno in bogato zakusko, ki je Šapkovskemu izborna teknila. Pri slovesu mi je hotel poljubiti roko, jaz pa sem ga objel, kakor zasluži njegova visoka starost.

Ločena žena plačuje moža

V Chicagu je živela starejša vdova. Ki je po možu podedovala veliko premoženje. Čeprav je imela že 47 let, se je vendar zaljubila v 27 letnega trgovskega pomočnika in mu ponudila zakon. Dolgo je nadlegovala mladeniča, ki se je zaljubil v njeno bogastvo in jo v resnici poročil. Toda pomočnik Fayarel se je v kalkulaciji temeljito zmotil, kajti zakon mu ni nudil ugodnosti, o katerih je sanjal. Zakon je postal zanj prava mučilnica. Gospa Fayarel ga je preganjala z ljubosumnostjo, ki ni bila povsem neupravičena. Mož je bil še mlad in bogata toda priletna nevesta je uvidela, da se je njen zakonski drug zaljubil v milijone, ne pa v njeno lepoto, ki je v neprestanih skrbih naglo venela. Ljubosumje je ženo sililo k neprestani pozornosti, ki je bila za mladega moža prava nadloga. V kolikor ga ni mogla zasledovati sama, so to opravili detektivji, ki so mu bili neprestano za petami. Scene ljubosumja so se ponavljale vsakega dne. Večkrat ga je presenetila v trgovini, kjer je bil Fayarel zaposlen. Tudi v trgovini je prišlo do škandalov in pomočnik je bil odpuščen. Njegova družica pa mu ni hotela dati denarja, temveč mu je nudila samo stanovanje in hrano. Mladenič je zaman iskal novo službo, kajti povsod so že slišali o njegovih ženah, ki ga neprestano in povsod zalezuje. Ko se je naveličal nadlog nesrečnega zakona, je zahteval sodnijsko ločitev zakona. Zgodilo pa se je nekaj nepričakovanega. Sodišče je obdolžilo ženo, da je ona kriva moževe nesreče in jo obsodilo na 100.000 dolarjev odškodnine. Mož je torej za nekaj mesecev tripljenja prejel kraljevsko nagrado.

Moderna šola

Naše šole so znane kot učilnice oziroma izpraševalnice le bolj starih resnic, ki se najdejo kot usedline v najrazličnejših šolskih knjigah. Vsi novejši pojavi, pa najsi bodo še tako velikega pomena za človeštvo, ne padejo prijazen sprejema pri naših pedagogih. Drugod niso tako ozkosrčni. To vidimo že n. pr. iz pismenih nalog, ki jih prejema študentje. Na Norveškem so imeli maturanti nalogo: »Pomen in značaj Amundsena«, v Ameriki so naloge kakor »Lindbergov primer« prav pogoste. Tudi v Franciji se pozna moderniziranje šole v tem pravcu. V neki pariški ženski gimnaziji je dal profesor študentkam — o strah in groza! — temo »kateri so najpotrebnejši pogoji za vztrajnost in hitrost avtomobila?« — Da so v neki ameriški državi uvedli v šole nogomet kot obvezen predmet, da ima Francija posebnega ministra za šport in da ima tudi Nemčija načrt za uvedbo nogometa v šole — tega naši pedagogi ne prebavijo.

Ameriški študenti

Znano je dejstvo, da se velika večina ameriških študentov živi z lastnim delom. Na čikaškem vseučilišču je 50% moških in 25% ženskih študentov stalno zaposlenih pri tem ali onem delu in študirajo le v svojem prostem času svojo stroko v teoriji. Ameriška nacija veruje pač samo v znoj svojih lastnih rok. Zdržena znanost in delo, teorija in praksa morejo nuditi resnično znanje in izo brazbo. Teorija brez prakse ustvarja birokrate, ki si mnogo izmišljajo, pa malo ustvarjajo. Blagor zemlji, ki cenj višje izkustvo in delo od praznih diplom in naslovov!

Preurati v budizmu

Veliki budistični zmaž se je zgani. Dva tisoč let so počivali budistični menihi v svojih samostanih svetih kitajskih gorah in razmišljali o edino pravi vsesplošni in popolni resnici. Dva tisoč let so odvrčali oči od varljivega čeprav pisanega sveta in premišljali o nirvani, v kateri najdeš mir in pozabljenje. Tako je bilo doslej. Sedaj pa se je prebudila miroljubna mistika budističnih redovnikov. Danes ima budizem svoje glasnike in misijonarje ter presbiroje. Budizem gradi zavode in hodijo njegovi predstavniki na turnee predavati. Njegovi agenti jemljejo sobe v najdražjih hotelih in potujejo preko oceana na parnikih v prvem razredu. Ni izključeno, da čujemo v kratkem celo po radiju propagando za budizem. Njegova eminenca Taj-Hsu, predsednik kitajske budistične enote, sprejema novinarje v čakalnici velikega pariškega hotela. Ogrnjen v oranžni plašč gladi svoje brke in se pripravlja k razglasitvi neke še neobjavljene tajnosti. Besede Taj-Hsua so se kretale okoli konkretne zadeve. Govoril je s pomočjo tolmača in dejal, da stopi te dni pred francoski parlament s prošnjo, da mu dovoli zgraditi v Parizu veliko budistično molnico in modernen zavod. Če mu to uspe, pojde Taj-Hsu v Ameriko in poseti vsa večja mesta, da se razgovori s tamošnjimi budisti, ki jih je v Zedinjenih državah po njegovi izjavi okoli sto tisoč. Njegova eminenca je povdaril zlasti, da se budizem, bivajočim na zapadu ni treba strogo držati tradicionalnih obredov kitajske vere. »Zdi se mi, da je zapadni svet zrel za budizem, ki postane nekega dne glavna religija zapada. Število spreobrnjenecv raste od dneva v dan. Edino budizem more rešiti svet od razkrajanja in propada. Mednarodni budizem bo napravil konec vsaki vojni. Kot vidimo, je budistična »cerkev« opustila svojo pasivnost in se približala življenju ter sferam zapadnega mišljenja: sprejema znanost, pozdravlja napredek in se poslužuje javne propagande.« Tako je zaključil svoje izjave novinarjem Taj Hsu, poglavar kitajskih budistov.

Miss Mjau-mjau

Evo še enega konkurza lepote! Vršil se je pretekli teden v Parizu v slovitih dvorani Wagram. Topot so tekmovalne mucke, svečanost pa je otvoril sam francoski minister športa. Konkurza so se udeležile najlepše mačke vsega sveta. Zlasti se je oziralo vse na perzijske mačke sivkaste, kostanjeve in drugih barv. Med temi perzijskimi muckami je prejela prvo nagrado neka »Marica«, ki pa je v svoji sramežljivosti neprestano skrivala svoj krasen gobček za zastor. Da se ne bi mačke medseboj popraskale, so jih imeli zaprte posamezne v kletkah z napisi imena, narodnosti in roditeljev. Neprestano so jih božale skozi špranje roke mladih in starih dam. Da ni manjkalo tudi znanih angorskih mačk, je razumljivo. Prav tako so bile zastopane ogromne sirske mačke, podobne medvedkom, dalje male japonske, živahne in okretne, ki ne morejo biti nikoli pri miru. Največjo pozornost pa je vzbudila prekrasna mucka, doma iz Afrike. Ime ji je Dudu. Ima elegantno postavitev z belo hermelinsko dlako. Primerjati se da z mladim panterjem in ima zelo divji glas. Deležna je bila največjih simpatij Parižank in Parižanov, radi česar je bila tudi izvoljena za mis Mjau-mjau. Duhin vrat so odlikovali z medajlami in drugimi odličji. Tako je odnesla centralna Afrika sredi Pariza mednarodno nagrado za lepoto v našem kraljestvu. To res niso mačke solze!

Predor skozi Montblanc

Tako v Franciji kakor tudi v Italiji se bavijo z ustvaritvijo novih železniških zvez med obema državama. Sestavljanih je v to svrhu že več velikopoteznih načrtov. Eden predvideva podvojitve predora skozi Mont Cenis, drugi nov predor skozi Sv. Bernarda, ki bi bil 16 km dolg, tretji predor skozi Malega Bernarda, ki bi bil 23 km dolg, četrti pa celo predor skozi najvišjo goro v Evropi, Mont Blanc. Ta predor bi bil dolg 12 km. Stroški bi bili seveda zelo veliki, krili pa bi jih obe državi vsaka polovico.

Sport

JUBILEJNA SMUŠKA TEKMA ISSK MARIBORA.

V nedeljo 24. t. m. priredi zimsko sportni odsek ISSK Maribora v slučaju ugodnih snežnih razmer jubilejno smuško tekmo za prvenstvo kluba v Mariboru. Tekmovalo se bo v sledečih kategorijah: seniorji, juniorji in dame, kot novost pa bo priredil organiziral tekmovalje najmlajših smučarjev do 10. leta. Največje zanimanje pa bo brez dvoma vzbudilo tekmovalje smučarjev-gardistov nad 35 let.

Za konkurenco malčkov je prijavljenih že deset tekmovalcev, dočim se je za tekmo stare garde prijavilo tudi lepo število konkurentov, ki bodo tekmovali na damski progi. S prijavami pa je prireditelj prejel tudi opozorilo, da se na progi gardistov organizirajo najmanj na vsakih 500 m okrepčevalnice in počivališča s fotelji, kuhanim vinom, črno kavo in drugimi delikatesami. Radi visokih režij je tudi prijavina za gardiste dvojna.

Proga seniorjev in juniorjev bo dolga 15 km, za dame in gardiste 4—5 km, za malčke pa 800—1000 metrov. Prijavnina znaša 10.— Din.

Pripomniti moramo, da bo ISSK Maribor odredil start in cilj na točkah, od koder bodo gledalci imeli točen pregled odhoda in povratka tekmovalcev, kar bo brez dvoma opazovalcem nudilo mnogo užitka, zlasti ker bo povratek v cilj na strmini, tako da bo publika lahko na daljšo razdaljo opazovala težke tehnične finese in sposobnosti posameznikov.

Upamo, da bo tudi ta obsežna prireditev dosegla v popolni meri namen in dala zimskemu sportu nov impulz.

Sokolstvo

Zbor društvenih načelnikov Mariborske Sokolske župe

je zasedal dne 17. februarja v župni pisarni v Mariboru. Seja se je vršila v pripravo župnega občnega zbora, ki je neposredno pred nami. Kljub prometnim težkostem je bila dosti dobro posečena. Iz poročil in sprejetih sklepov posnemamo: Župne tekmovalne vaje za l. 1929. so natiskane in razposlane ter so bile odobrene. V l. 1928. so tekme pokazale v splošnem lepe in ugodne rezultate; opazilo pa se je, da so zahteve za ženski naraščaj bile postavljene prenizko. V l. 1929. morajo tekmovalci vsa v župi vključena društva z župnimi tekmovalnimi vajami; boljša društva pa tekmujejo s saveznimi tekmovalnimi vajami ter so zato oproščena tekmovalja z župnimi tekmovalnimi vajami. Razen tega se mora izvesti v času med 1. VI. in 15. X. tekma v igri podbijanju, ki je obvezna za člane in moški naraščaj od 15.—16. leta naprej. Kot kraj, kjer se bodo tekme izvršile, se predvidevata Ptuj ali Maribor; društva, ki niso bila na seji zastopana, izvrše glasovanje pismeno do občnega zbora. Članske tekme bodo 29. VI. Naraščaj bo tekmoval dne 9. VI. v Varaždinu. Župni zlet v l. 1929. izostane, zato pa se morajo izvršiti okrožni zleti kot priprava za beograjski vsesokolski zlet, tako predvidoma 16. VI. v Črni. Statistika končno je pokazala, da ima MSŽ (po stanju 31. XII. 1928) 440 telovadcev, 217 telovadk, 313 moškega, 219 ženskega naraščaja ter 574 moške in 616 ženske dece, torej skupno 2.379 telovadečih pripadnikov. Zbor društvenih načelnikov je odobril tudi predlog za izvolitev načelnstva, ki se predloži župnemu občnemu zboru v potrditev.

Po poročilu o vajah za starejše telovadce, ki bodo razposlane društvom v najkrajšem času, je br. župni načelnik Mačus zaključil sejo.

A. J.

Pravičnost.

Neki sloviti zagovornik prične povdarjati v svojem zagovoru, da je razlika med pravico, ki se deli revnim in ono, ki se deli bogatim.

Predsednik ga prekine rekoč: »Ne obstojajo dve pravici, ena prava in ena napačna, marveč je na svetu samo ena pravica!«

— Katera? vpraša hitro poročevalec svojeza poleg sedečega kolega.

Mihael Zavaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk

V tem trenutku pa je mahoma ugasnila luč, ki je prihajala izpod stropa. Vrata so se odprla in v odsevih je Roland zagledal nejasno svetlikanje jekla; nekaj, kakor ogromna žival, ali bolje rečeno, kakor skupina bajnih, pošastnih prikazni, je vzmrgovalo pred njim. Bila so bitja, odeta v jeklo, vsa štrleča od ostrih, brušenih, neprijemljivih jeklenih osti...

Bolno strmenje ga je izprva prikovalo na mestu; nato je izbruhnil srd, ki ga je zadrževal že cele ure. Besno je zaklel, planil naprej — in v istem trenutku odskočil s krikom bolesti, obe roki okrvavljeni...

Obenem so se zganila brezoblična bitja, ki jih je bil zagledal. Bilo je to dvajset mož, glavo in obraz zakrite z železnim šlemom, prsi, roke in noge v oklepu... dvajset jeklenih mož, ki so se bližali s počasnim, enakomernim korakom, brez besede in brez krika!

In vsak izmed njih je sukal svojo sulico s čisto kratkim držajem, zato pa z velikansko, ostro brušeno ostjo, podobno ogromnemu dvoreznemu bodalu...

Ti ljudje so korakali v štirih vrstah, tako da so tvorile osti vseh štirih vrst eno, samo smrtonosno steno... Strašna prikazen je bila to, podobna zmagi iz apokalipse, s štrlečim jeklom na sleherni luskini... in obenem odeta v grobno molčanje...

Molčal je tudi Roland... Samo od hipa do hipa je skušal zagrabiti zdaj to, zdaj ono sulico; in vsaki-krat mu je brizgnil iz rok nov curek krvi; sklonil se je, vrgel se na trebuh in se poizkusil splaziti spodaj — pa je začutil ostrine na svojem čelu...

Umikal se je, umikal v enomer, z zastajajočim dihom... umikal se do stene... In z enim tistih redkih žarkov jasne misli, ki so mu ostajali v tej borbi, ostudni preko vse ostudnosti, si je dejal, da bo moral tukaj umreti...

Toda ne! Stena za njegovim hrbtom se je razklala in odprla: skrita vrata so zazijala... osti so se

približale... Začutil je hlad jekla ob svojem grlu... umaknil se je... in se umikal po temnem hodniku...

Jekleni možje pa so stopali za njim na hodnik ter ga potiskali dalje, z istim počasnim korakom in v istem mrtvaškem molčanju...

Roland je začutil, da se bliža blaznost; samo volja do življenja, ki je bila toli mogočna v tej čudoviti naturi, mu je branila, da se ni vrgel na sulice in mahoma končal vsega tega trpljenja...

Umikal se je. Bežal ni, Umikal se je, neprestano skušajoč prijeti za tako sulico, ne čuteč sklenjenja ran, ne čuteč izgubljenosti krvi...

Tako je prišel do prvih stopnic, in z njih na druge; nato so ga potisnili v drug hodnik, ki se je nehaval v širokem, razsvetljenem oboku; tu se je iztrgal Rolandu krik krutega obupa.

»Ponte dei sospiri!... Oh, most vzdihljajev!...«
Zdaj je razumel, kam ga ženo! Razumel je, v kakšen peklenjski kraj ga tira apokaliptična žival, odeta z jeklenimi ostrinami!

Groza! Kam naj beži? Kam naj uide ostrinam? Nemogoče, oh, nemogoče! Stopil je pod obok: zdaj je bil na Mostu vzdihljajev... in glej, z drugega konca na mostu, iz drugega hodnika izgubljenih se je bližala druga jeklena četa... Roland je bil stisnjen med to dvojno štrljenje. Tirali so ga na sredo mostu; sulice pred njegovimi prsi so ga nenadoma potisnile v kamenito hišo... in že so mu verige, v hipu omotane okrog rok, nog in života, onemogočile sleherni gib...

Zdaj sta obe molčeči četi izginili.
Prepadel, skoraj blazen od prestanih reči, je Roland gledal pred sebe...

In pred seboj, ravno nasproti, je videl kamenit sedež, kamor so posajali obsojence, da izvrše nad njimi obsodbo... ne smrtno... nego obsodbo, tisočkrat strašnejšo od smrti...

Kakšno obsodbo? Tako jo bomo videli.

Roland je imel dve minuti presledka, v katerih so se odpirala njegovi duši neizmerna brezna misli, polna groze in sovraštva...

Nato je zagledal skupino ljudi, ki je prihajala s konca mostu. Obstali so pred kamenitim sedežem — pred sedežem obsojenca!

Na sedež so privezali moškega, ki ga je nosila šestorica vojakov, zvezanega na rokah in nogah; glavo je imel zaštrto s črnim pokrivalom obsojenec...

In ko so ga krepko privezali na kameniti stol, se je skupina razgrnila in odstopila, tako da je mogel Roland videti.

Nekdo je izpregovoril:
»Odvzemite mu pokrivalo!...«

Roland je spoznal velikega inkvizitorja Foskarija — in poleg njega je spoznal rabla.

Rabelj je snel obsojencu črno pokrivalo.

In presunljiv krik, krik strašne tesnobe, krik, v katerem ni bilo nič človeškega glasu, se je izvil oteklim ustnicam Rolandovim:

»Moj oče!... Moj oče!... To je moj oče!...«

Ko je Roland zagledal svojega očeta privezanega na kameniti stol, je sam pozabil, da je priklenjen; njegove misli so se napele tako, da so žile na čelu in na sencih izstopile kakor modre vrvi, in se je zazdelo, da hočejo popokati... Brezuspšen napor! Členi verig so se zarezali v meso, in Roland se je ves razmesarjen zrušil nazaj.

Tudi stari Kandiano je bil spoznal Rolanda.

Zamolklo ječanje je zagrmelo v starčevem grlu.

Odlej pa do konca tega grozovitega prizora niti oče, niti sin nista več obrnila oči drug od drugega.

Pretrfsljiv je bil ta medsebojni pogled obeh obsojencev, privezanih drug drugemu nasproti, sklonjenih drug proti drugemu, v legi, ki bi bila navdala s trepetom Danteja samega in zmedla njegovo domišljijo — pogled, v katerem so izbruhavala neizražna čustva, pogled dveh mož, ki sta vedela, da se vidita poslednjikrat!

In njiju ustnice, drhteče v mrzličnem trepetu, so mrmrale nerazumljivo slovo, ki sta je slišali samo njiju srca...

Naenkrat pa se je iznova začel Foskarijev glas:
»Kandiano, tribunal vam v svoji modrosti daruje življenje!...«

Mali oglasi, Maloljetni posredniki in osrednje namene obsejati: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5—

Mali oglasi

Za vsako besedo in oglaševanje ali trgovanje ali robljenega znanja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10—

Uraški pomočnik

prvovrstna moč, se sprejme za stalno. Dopise z navedbo plače na J. Stojec, Maribor, Jurčičeva ul. 8. 332

Malo sobo

s posebnim vhom oddam takoj. — Vprašati: Cvetlična ulica 23 prtiličje. 345

Gospodje ali gospodične

tudi dijakinje se sprejmejo na dobro hrano in stanovanje. Vprašati Tattenbachova ulica 16. III. nadstr. vrata 17.

Vilo

pri kadetnici prodam. Vprašati: Vicel, Glavni trg 5. 346

Hišo z vrtom

prodam. Vprašati: Studenci, Kralj Matjaža ul. 36. 348

Ia gonilne jermene

za mline, žage in tovarne v vsaki širini dobavlja in ima v zalogi po najnižji dnevni ceni Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13. 328

Popravila nogavic

izvršuje solidno in poceni pletarna L. Golob, Orožnova ulica 6. 169

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Električne inštalacije

popravila, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Konjsko opremo

od navadne do najfinejše, dežne ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 330

Pisarniškega praktikanca

sprejem. Pismene ponudbe na firmo Miloš Oset, Maribor. 255

Denarni zavod na deželi

sprejme korespondenta. Prosilci z bančno prakso imajo prednost. Ponudbe z curriculum vitae in referencami je nasloviti na oglašni oddelek Večernika po dšifro »Banka«. 256

Hitro popravilo ur,

ceno in točno z 1—5 letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom! 76

PRAVILNIK ZA IZVRŠEVANJE ZAKONA O NEPOSRED. DAVKIH

in drugi predpisi izdani na podstavi tega zakona je pravkar izšel. — Cena 60 Din, po pošti pa 8 Din več. — Dobi se ga v

TISKOVNI ZADRUGI, MARIBOR, ALEKSANDROVA 13

PREVZEM TRGOVINE

Vljudno naznanjam, da sem prevzel od svojega pokojnega tasta gospoda JOSIPA WAIDACHER

TRGOVINO S ČEVLJI
V MARIBORU - SLOVENSKA ULICA STEV. 6

ter bom vodil isto še nadalje pod imenom

JOS. WAIDACHER-JA NASL. VILJEM WREGG

Ker sem od vsega početka vodil kot tihi družabnik imenovano trgovino, si bom prizadeval tudi odslej naprej svoje cenj. odjemalce kar najbolje postreči ter prosim, da dosedanje zaupanje ohranijo tudi še nadalje. Z odličnim spoštovanjem

VILJEM WREGG

347

Specerija

in razne delikatese, pristne kranjske klobase

sir, čajno maslo ter razne marinirane ribe najugodnejše v trgovini

FRANC VRHUNC

MARIBOR, MAISTROVA UL. 17

POSESTNIKI AVTOMOBILOV

Pozor!

Prevzamem vsa lakirniška dela za avtomobile, vozove, i.t.d. po novem brizgalnem sistemu v najmodernejših email barvah. Po svojem — naj-novejšem ameriškem sistemu urejenem brizgalnem načinu lahko zadostim vsem zahtevam te panoge v vsakem oziru ter si dovoljujem opozarjati na to p.t. interesente. Tudi vsa krovška in tapetniška dela se izvršujejo najboljše in po najnižjih cenah. — Z velespoštovanjem

Franc Ferk, Maribor. Jugoslovanski trg 3